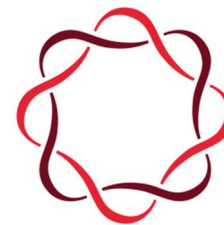

Finans Danmarks bemærkninger til vismandsrapporten, efterår 2024

**FINANS
DANMARK**

Konjunktursituation, betalingsbalance og finanspolitik

Finans Danmark deler i hovedtræk formandskabets vurdering af det aktuelle konjunkturbillede. Vi sætter pris på, at formandskabet har set nærmere på udviklingen i beskæftigelsen, herunder tilvæksten i udenlandsk arbejdskraft. Vi finder dog, at emnet fortjener yderligere empirisk analyse, og efter vores opfattelse er det ikke oplagt, at en samlet vurdering af indikatorerne for arbejdsmarkedet fører til en konklusion om et så presset arbejdsmarked, som formandskabet ender med at lægge til grund.

Finans Danmark er enig i prognosen om en pæn økonomisk vækst i de førstkomende år, som trækkes af eksporten og i tiltagende omfang en stigning i det private forbrug ansporet af stigende realindkomster og lavere renter. Ud fra de seneste måneders udvikling ser vi dog en risiko for, at væksten på vigtige eksportmarkeder som Tyskland og USA kan blive svagere, end formandskabet lægger til grund.

Vi vurderer, at formandskabets konklusion om, at produktiviteten i væsentligt omfang er tynget ned af konjunkturbetingede forhold, er plausibel. Det ændrer dog ikke ved, at der bør holdes et vedvarende fokus på at tilrettelægge den samlede økonomiske politik med henblik på styrke den strukturelle produktivitetsvækst i dansk økonomi, der ligesom i resten af Europa halter langt bagefter USA. Finans Danmark opfordrer derfor til, at en væsentlig del af det økonomiske råderum disponeres til bedre rammevilkår for at styrke produktiviteten. En sådan udmøntning af råderummet virker hensigtsmæssig, også i lyset af den usikkerhed om råderummets størrelse, som formandskabet korrekt fremhæver.

Endelig vil Finans Danmark kvittere for, at formandskabet har analyseret de senere års store overskud på betalingsbalancen. Det fremgår, at løftet i overskuddet i høj grad afspejler øget opsparing både i den offentlige sektor og i husholdningerne. Hertil kommer, at husholdningerne gennem deres ejerskab af selskaberne også drager fordel af disses stigende værdi. De danske husholdninger har derfor oplevet en betydelig formuestigning igennem de seneste årtier.

Som formandskabet også konstaterer, dækker husholdningernes formuestigning over store bruttobalancer, hvor danskerne på den ene side opbygger store pensionsformuer og på den anden side har finansieret boligkøb gennem det velud-

Notat

8. oktober 2024

Dok. nr. FIDA-1103152017-92-v1

Kontakt Niels Arne Dam

viklede og effektive danske realkreditsystem. Finans Danmark finder det afgørende, at vi fastholder stærke rammer for både en robust opsparing til danskerne seniorliv og gode, pris effektive finansieringsmuligheder for danskere, når de skal købe bolig, uanset om de er unge eller ældre.

Finans Danmark er i den sammenhæng enig med formandskabet i, at det er vigtigt at være opmærksom på, at de begrænsninger, som den finansielle regulering lægger på husholdningernes adgang til lån af hensyn til den finansielle stabilitet, også har en samfundsøkonomisk omkostning. Den kan nemlig begrænse danskernes mulighed for at forbrugsudjævne og dermed medføre en unødvendig lav levestandard for unge danskere i en situation, hvor danskernes samlede opsparing er solid.

Iværksætterpakke

Til den politiske *Aftale om iværksætterpakken* bemærker formandskabet, at ny-startede iværksættervirksomheder kan have problemer med adgang til risikovillig kapital som følge af informationsproblemer på de finansielle markeder. Det kan ifølge formandskabet målrettet afhjælpes med forbedret adgang til "billige lån". Men lån er fremmedfinansiering og netop ikke risikovillig kapital. Derfor kan banker som udbyder af lån heller ikke som udgangspunkt løse problemet med mangel på risikovillig kapital.

Til gengæld yder bankerne lån, når den risikovillige kapital er på plads, og virksomheden i øvrigt har en sund og kreditværdig forretningsmodel. I en række banker er der desuden oprettet særlige afdelinger for vækstiværksættervirksomheder, som understøtter dem i at lægge en robust plan for etablering og opskalering, herunder hvordan en samlet finansiering skrues bedst muligt sammen.

Iværksætterpakkens forhøjelse af indskudsgrænsen for aktiesparekontoen til 160.000 kr. er et effektivt og administrativt enkelt skridt i retning af at forbedre de skattemæssige rammevilkår for fri opsparing i aktier. Det vil tilskynde flere danskere til at investere og interessere sig for virksomhedernes udvikling og vilkår. Finans Danmark vurderer i modsætning til formandskabet, at de relativt gunstige skattevilkår for aktiesparekontoen, der er afgrænsede via indskudsloftet, ikke strider mod generelle neutralitetsbegreber ved beskatning – ud over de velkendte virkninger, hvor en proportional og ensartet beskatning af aktieindkomst og andre typer af kapitalafkast sikrer færrest forvridninger.

Finans Danmark er enig i formandskabets betragtninger om, at realisationsbeskatning har implikationer, som betyder, at lagerbeskatning samlet set er mest fordelagtig på nogle områder. I andre tilfælde vil lagerbeskatning medføre

Notat

Dok. nr. FIDA-1103152017-92-v1

uhensigtsmæssigheder, herunder vedrørende likviditet. Det er netop tilfældet ved beskatning af tab og gevinster på nymoterede porteføljeaktier. Vi noterer, at formandskabet betragter den aftalte adgang til realisationsbeskatning i syv år som en pragmatisk løsning. I Finans Danmarks optik er det en fordelagtig og tiltrængt løsning.

Finans Danmark finder desuden, at der ikke kun specifikt i forhold til nymoterede porteføljeaktier, men mere generelt er behov for at belyse mulighederne for at skabe en lavere samt mere symmetrisk og ensartet beskatning af kapitalafkast, som også inddrager personligt beskattede investorer.

Arveafgifter

Finans Danmark bifalder, at der er indgået en aftale om at nedsætte arve- og gaveafgifter. Arveafgifter medfører på linje med kapitalskatter forvridninger, der har negative virkninger på samfundsøkonomien – det gælder opsparing og arbejdsudbud. Arveafgifter reducerer således afkastet af, at arvelader i livsforløbet skaber og fastholder værdier. Finans Danmark deler imidlertid formandskabets vurdering af, at det samfundsøkonomisk er mest hensigtsmæssigt at undgå skattemæssige favoriseringer af nogle aktivtyper. Vi havde således foretrukket en ensartet nedsættelse af bo- og gaveafgiftssatser for alle typer af aktiver.

Erhvervsuddannelser

Fra politisk side fremhæves det ofte, at der er behov for, at langt flere end i dag gennemfører en erhvervsuddannelse. Formandskabet henviser til flere andre analyser, som peger på, at det danske arbejdsmarked i 2030 vil mangle i omegnen af 100.000 faglærte, hvis udviklingen ikke vendes, og som konkluderer, at det vil få alvorlige konsekvenser for vores evne til at udføre helt nødvendige opgaver på fremtidens arbejdsmarked – ikke mindst i forhold til den grønne omstilling.

Formandskabet peger imidlertid på, at disse analyser er meget statiske i deres forudsætninger, og at arbejdsmarkedets tilpasningsmekanismer over tid bringer balance mellem udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft - hvis de vel at mærke får lov til at virke uden politiske indgreb. Finans Danmark er enig i den argumentation.

Fra politisk hold har der med afsæt i de nævnte analyser i årevis været sat måltal for, hvor stor en andel af en ungdomsårgang der bør tage en erhvervsuddannelse - som imidlertid aldrig er blevet nået. Der er desuden indgået trepartsaftaler for at fremme erhvervsuddannelserne, bl.a. ved at øge virksomhedernes incitamenter til at oprette flere lærepladser, og Folketinget har for nylig bevilget knap en milliard kr. til at forbedre kvaliteten på erhvervsuddannelserne.

Notat

Dok. nr. FIDA-1103152017-92-v1

Finans Danmark kvitterer for formandskabets analyse, som viser, at denne politik kan medføre omkostninger både for den enkelte og for samfundet. Valget af ungdomsuddannelse kan have mærkbare konsekvenser for den enkeltes livsindkomst. Og hvis flere unge vælger erhvervsuddannelser frem for gymnasieuddannelser, kan det udfordre rekrutteringsgrundlaget til velfærdsuddannelserne, ligesom det i sidste ende kan koste offentlige nettoindtægter, hvis det ikke lykkes at reducere det høje frafald på erhvervsuddannelserne.

Formandskabet konkluderer således, at det politiske ønske om og de politiske tiltag i retning af at få flere til at vælge en erhvervsuddannelse frem for gymnasiet med fordel kan vejes op mod de omkostninger, som denne politik har.

Finans Danmark er enig med formandskabet i, at det er vigtigt, at politikere og organisationer, som kæmper for mere faglært arbejdskraft, er opmærksomme på omkostningerne ved sådanne politiske beslutninger, så de kan træffes på et oplyst grundlag.

Endelig vil vi nævne, at erfaringen i den finansielle sektor er, at næsten alle finanslever har en studentereksamen, typisk hhx, som baggrund. Det illustrerer, at en studentereksamen sagtens kan føre til en erhvervsuddannelse.

Notat

Dok. nr. FIDA-1103152017-92-v1

